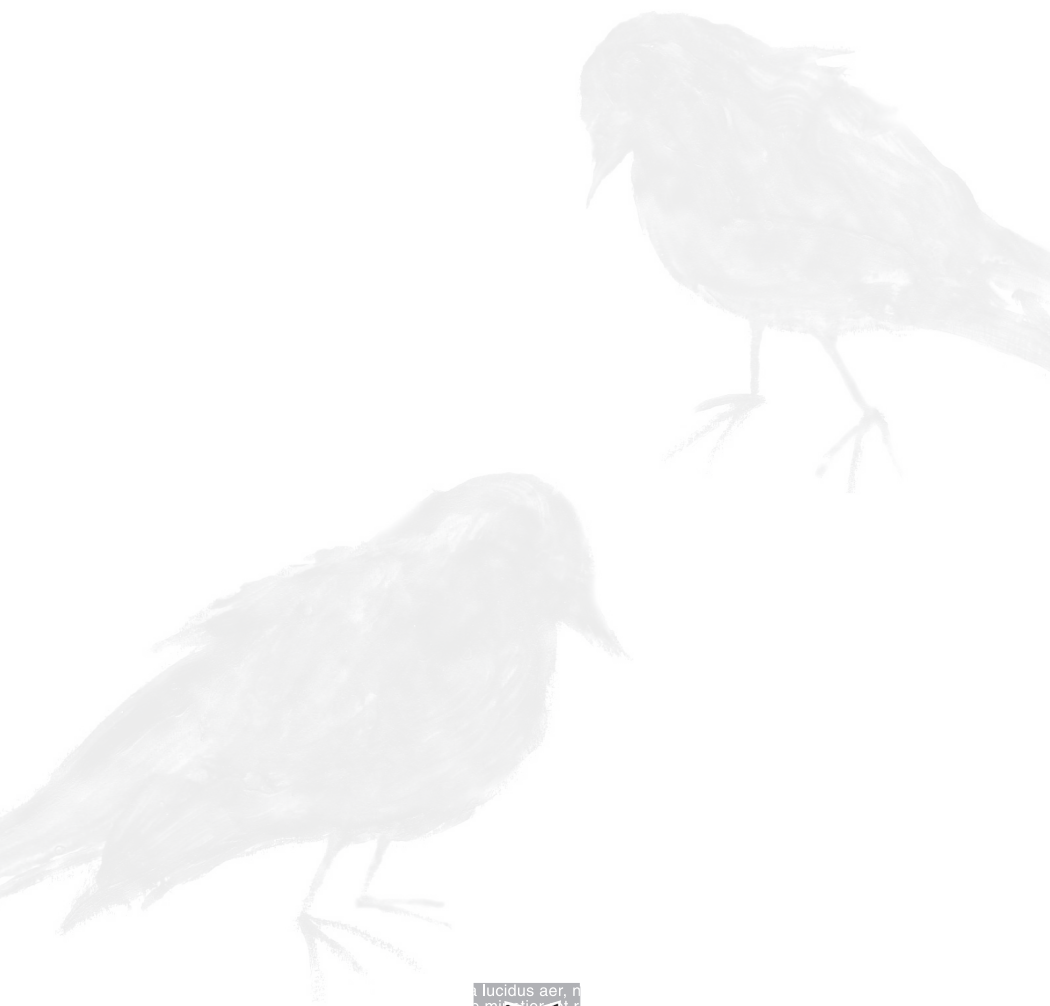

De (betere) grijze scheiding

De (betere) grijze scheiding

Uit elkaar na je vijftigste

Wills Langedijk, Rik Smit

uitgeverij

SWP

De (betere) grijze scheiding

Uit elkaar na je vijftigste

Wills Langedijk, Rik Smit

ISBN 978 90 8850 688 8

NUR 740

© 2016 B.V. Uitgeverij SWP Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stbl. 351, zoals gewijzigd bij het besluit van 23 augustus 1985, Stbl. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot Uitgeverij SWP (Postbus 12010, 1100 AA Amsterdam-Zuidoost) te wenden.

Inhoud

Inleiding	7
------------------	----------

GRIJS EN SCHEIDEN

1 De grijze-scheidingengolf	11
2 Scheiden: de moeizame verandering van ‘getrouwd’ naar ‘getrouwd geweest’	20
3 De juridische scheiding	29

FINANCIEEL ONTVLECHTEN

4 Wat regel je als eerste en de financiële inventarisatie	39
Wat regel je als eerste?	39
Nog samenwonen of niet?	40
Een snelle eerste indruk	40
Hé fiscus, kun je het echt niet leuker maken?	41
En als de dood ons eerder scheidt?	42
De financiële inventarisatie	42
Even doorbijten	44
5 Scheiden is verdelen en verrekenen	47
Is het van mij, van jou of van ons?	48
De peildatum	51
Waardering per soort goed	52
De onderneming	54
Niet-zichtbaar vermogen	56
6 Pensioen	58
Mijnpensioenoverzicht.nl	58
Soorten pensioen	58
Verevening van pensioenrechten	59
Bijzonder partnerpensioen	60
Blokkeer de echtscheiding!	61
Vraag gerichte informatie	61
Conversie	61
Pensioenrechten in de bv van je ex	62
Niet verevenen of verdelen, maar verrekenen	63
Praktisch gezien	63

7 Waar ga ik wonen?	64
Huren van een woning	64
De eigen woning	65
Verdelen en verrekenen	69
De fiscale eigen woning	71
8 Inkomen en partneralimentatie	74
Wat is partneralimentatie?	74
Zorgplicht tijdens het huwelijk	74
Zorgplicht na het huwelijk	75
Wat heb je nodig om in je levensonderhoud te voorzien?	75
Wat kan de ander bijdragen?	76
9 Afwikkeling van de scheiding	82

De mensen om je heen en de reis daarna

10 Kinderen, familie, vrienden scheiden mee	87
11 Leven na de scheiding	95
Ten slotte	101
Help ons!	101
Handige sites en apps	102

Inleiding

De (betere) grijze scheiding

We sleep in separate rooms, we have dinner apart, we take separate vacations – we do everything we can to keep our marriage together

– RODNEY DANGERFIELD, AMERIKAANS CABARETIER

‘Jij scheidt maar door’, zeggen vrienden tegen ieder van ons als we hun over dit boekje vertellen. Ja, dagelijks ook, wanneer we als familierechtadvocaat/mediator en financieel planner / mediator – al meer dan 25 jaar – moedige, soms ook wanhopige, mensen begeleiden bij hun keuze om hun huwelijk of samenlevingsrelatie te beëindigen, waardoor hun leven totaal zal veranderen.

Scheiden is – ongeacht de leeftijd – een pijnlijke en alles overhoop gooiende ervaring. Zorgen over geld, de kinderen, eenzaamheid en nog zo veel meer zijn onvermijdelijk en maken dat het niet altijd meevalt je waardig te gedragen. Als je onder de steeds groter wordende groep ‘grijze scheiders’ van 50 jaar en ouder valt, komen daar nog andere zorgen bij, zoals beginnende gezondheidsproblemen, de relatie met je volwassen kinderen of je kleinkinderen, voor het eerst van je leven alleen wonen, verstoorde pensioenvooruitzichten of bejaarde ouders die zorg nodig hebben. En dan hebben we het nog niet gehad over hoogoplopende juridische strijd, torenhoge advocaatkosten en depressie.

Het aantal 50-plussers dat uit elkaar gaat *vóór de dood hen scheidt*, is in de afgelopen twintig jaar verdubbeld. De gedachte dat een hogere levensverwachting tot langere huwelijken leidt, staat haaks op de realiteit. Slechts een op de vijf huwelijken haalt ‘goud’. De overige vier eindigen door overlijden of scheiding. Tel daarbij op de samenwoners die uit elkaar gaan én degenen die wel getrouwd en uit elkaar zijn maar niet officieel gaan scheiden, de ‘scheiden light’-route. Inmiddels betreft 25% *and still counting* van alle scheidingen mensen van boven de 50.

De kans dat je alleen verder moet na je 50ste, door scheiding of door de dood van je partner, wordt steeds groter. Dan zul je het moeten doen met de financiële afspraken en opbrengsten die jullie ooit overeen zijn gekomen met het oog op het ‘zwitserlevengevoel’.

En wat te denken van de volwassen kinderen en de kleinkinderen? Het is niet wenselijk dat zij gedwongen worden een keuze te maken voor een van de ouders of grootouders. Ook volwassen kinderen en kleinkinderen hebben recht op een liefdevolle relatie met beide ouders of opa en oma tot aan het natuurlijke eind van hun leven. Dat vraagt extra inspanningen van de grijze scheiders om de familie aan boord te houden.

Als familierechtadvocaat/mediator en financieel planner / mediator hebben wij een groot aantal scheidingen van 50-plussers van dichtbij meegemaakt en hebben we veel van onze cliënten kunnen leren. Zij hebben ons laten zien wat er gebeurt tijdens een scheiding en zij hebben ons geïnspireerd de ervaringen in dit boekje te delen, vooral als het gaat om de belangrijkste vraag: ‘Ga ik het redden?’ Beter gezegd: ‘Gaan we het allebei redden?’

‘Dat hangt ervan af’, is ons eerlijke antwoord.

Aan de slag nu. Je mag dan wel grijs zijn – je bent niet dom, en ook nog niet dood.

PS We hebben ervoor gekozen ‘u’ met ‘je’ aan te spreken.